

KIRJALLINEN KYSYMYS 503/2006 vp

Lomalaisten kalastuslupamaksut

Eduskunnan puhemiehelle

Kalastus kiinnostaa suomalaisia, ja se kuuluu meidän rakkaimpiin harrastuksiimme. Todellisten himoharrastajien määrä ei ole suuren suuri, mutta vielä vähemmän lienee niitä suomalaisia, jotka eivät ole koskaan pitäneet onkivapaa kädesään.

Tilastojen mukaan järjestäytyneitä kalastuksen harrastajia on Suomessa noin 70 000, mutta aktiivisten kalastajien määrä kohoaa noin 380 000:een. Jos lasketaan kalastuksen harrastajiksi vähintään kerran vuodessa ongella käyvät, niin silloin määrä nousee hieman yli 2 miljoonaan.

Useimmat suomalaiset rientävät Ahdin pakeille kesälomalla ja kesämökillä. Tavallisimmat saaliit vapaa-ajan kalastuksessa ovat tutut kotimaiset kalat, kuten ahven, hauki, kuha, siika, muikku ja särkikalat. Eniten vapaa-ajan kalastajat saivat ahvenia vuonna 2000, eli hieman yli 12 000 tonnia.

Kaikkien 18—64-vuotiaiden viehekalastajien tulee suorittaa valtion kalastushoitomaksu. Sen lisäksi tulee joko suorittaa läänikohtainen viehekalastusmaksu tai hankkia lupa kalastusoikeuden haltijalta. Useammalla kuin yhdellä vavalla tapahtuvaan vetouisteluun kalastaja tarvitsee iästä riippumatta vesialueen omistajan luvan. Alle 18-vuotiaat ja 65 vuotta täyttäneet voivat harjoittaa viehekalastusta yhdellä vavalla ilman lupia. Huomioon otettavaa on kuitenkin se, että viehekalastusta ei kuitenkaan saa harjoittaa kaikkialla.

Onkiminen ja pilkkiminen ovat jokamiehen oikeuksia, joiden harjoittamiseen ei pääsääntöises-

ti tarvita lupia. Onkimista ja pilkkimistä ei kuitenkaan saa harjoittaa lohi- ja siikapitoisten vesistöjen koski- ja virtapaikoissa eikä kohteissa, joissa kalastus on kielletty muun säännöksen tai määräyksen nojalla. On kuitenkin otettava huomioon, että mikäli onkivavassa on heittokalastukseen soveltuva kela, katsotaan kysymyksessä olevan viehekalastus.

Kesäisiä viehekalastusharrastajia askarruttavat erilaiset kalastusluvut. Lomalaisella pitää olla useita kalastuslupia, jotta viehekalastaminen on laillista puuhaa. Lomalainen on ymmällä siitä, milloin pitää maksaa valtion kalastushoitomaksu, milloin läänikohtainen viehekalastusmaksu ja milloin tarvitaan kalastusoikeuden haltijan lupa.

Kalastusharrastuksen helpottamiseksi olisi selvitettävä maa- ja metsätalousministeriön sekä kalastusoikeuden haltijoiden välisenä yhteistyönä vaihtoehto, jossa käyttöön otettaisiin yksi lupamaksu, koko Suomen kattava uistinlupa, valtakunnallinen viehekortti. Tämä kortti olisi käytössä ja voimassa vain loma-aikana eli vuosittain ajalla 1.5.—30.9. Viehekortti oikeuttaisi vapaa-ajan kalastajaa yhdellä virvelillä ja yhdellä vavalla uistelemaan koko valtakunnan alueella em. aikana. Tästä järjestelystä myös kotimainen matkailulinkeino hyötyisi.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

KK 503/2006 vp — Esko Ahonen /kesk ym.

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, että Suomessa otetaan käyttöön vuosittain loma-aikana 1.5.—30.9. valtakunnallinen viehekortti, jolla lomalai-

nen voi yhdellä vavalla uistella koko valtakunnan alueella tarvitsematta hankkia mitään muita kalastamiseen liittyviä lupia?

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2006

Esko Ahonen /kesk
Erkki Pulliainen /vihr
Petri Neittaanmäki /kesk

Seppo Lahtela /kesk
Aulis Ranta-Muotio /kesk

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitaneet asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Esko Ahosen /kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 503/2006 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, että Suomessa otetaan käyttöön vuosittain loma-aikana 1.5.—30.9. valtakunnallinen viehekortti, jolla lomalainen voi yhdellä vavalla uistella koko valtakunnan alueella tarvitsematta hankkia mitään muita kalastamiseen liittyviä lupia?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kalastuslain 8 §:n mukaan on jokaisella oikeus harjoittaa onkimista ja pilkkimistä sekä yhdellä vavalla, kelalla ja vieheellä viehekalastusta, lukuun ottamatta lohi- ja siikapitoisten vesistöjen koski- ja virtapaikkoja sekä niitä vesialueita, joilla kalastaminen on muun säännöksen nojalla kielletty.

Näin ollen kalastuslaki mahdollistaa nyky-muodossaan viehekalastuksen koko valtakunnan alueella, tosin ei yhdellä luvalla. Läänikohtaisen viehekalastusmaksun lisäksi kalastajan tulee suorittaa valtion kalastuksenhoitomaksu, joka ei ole kalastuslupa, vaan veroluonteinen maksu. Tässä yhteydessä on syytä muistaa, että 1990-luvulla toteutetut lukuisat kalastuslain muutokset ovat johtaneet kalastuksenhoitomaksukertymän tuntuvaan hiipumiseen. Hyväksyessään vuoden

1997 alussa voimaan tulleen kalastuslain muutoksen eduskunta edellytti ponnessaan, että kalastuslakia tarkistetaan siten, etteivät kalastuksenhoitomaksuista kalatalouden edistämiseen valtion talousarvioissa osoitetut varat vähene. Koska kalastuksenhoitomaksukertymä on lakimuutoksen jälkeen pienentynyt, kohdistuvat paineet tällä hetkellä pikemminkin toimenpiteisiin maksukertymän kasvattamiseksi. Näin ollen mitään kalastajajoukkoa voidaan tuskin vapauttaa ko. maksuvelvollisuudesta.

Läänikohtaiseen viehekalastusmaksuun perustuva järjestelmä on ollut voimassa vuoden 1997 alusta alkaen, ja se on osoittautunut toimivaksi. Suoritettujen vuosimaksujen määrä on viime vuosina ollut noin 73 000 kappaletta/vuosi ja viikkomaksujen määrä noin 32 000 kappaletta/vuosi. Hyväksyessään kalastuslain muutoksen (1045/1996) eduskunta edellytti muun muassa, että maaseutuelinkeinopiirit (nyk. työvoima- ja elinkeinokeskukset) ja Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kalantutkimus luovat yhdessä seurantajärjestelmän, jolla seurataan koko maassa läänikohtaisen viehekorttijärjestelmän käytännön toimivuutta ja vaikutusta petokalakantoihin, ja että seurannan tuloksista raportoidaan vuosittain eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle. Yhteenvetona raporteista voidaan todeta, että läänikohtainen viehekalastusmaksujärjestelmä on selvästi vakiinnuttanut asemansa ja tullut tutuksi kalastajille. Näin ollen paineita nykyjärjestelmän muuttamiseen ei ole olemassa.

Helsingissä 27 päivänä kesäkuuta 2006

Maa- ja metsätalousministeri Juha Korkea-
oja

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 503/2006 rd undertecknat av riksdagsledamot Esko Ahonen /cent m.fl.:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för Finland skall ta i bruk ett nationellt spöfiskekort som gäller årligen under semestersäsongen från 1 maj till 30 september, och som ger semesterfirarna rätt att bedriva spöfiske med ett spö i hela landet, utan att behöva skaffa andra lov för sitt fiskande.

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt 8 § i lagen om fiske har var och en rätt att meta och pilka samt bedriva handredskapsfiske med ett spö, en rulle och ett bete, med undantag för forsar och strömdrag i lax- eller sikförande vattendrag samt i sådana vattenområden inom vilka fiske med stöd av något annat stadgande är förbjudet.

Således möjliggör lagen om fiske i sin nuvarande form spöfiske i hela landet, dock inte med endast ett lov. Förutom den länsvisa spöfiskeavgiften skall fiskaren också betala fiskevårdsavgift till staten. Den sistnämnda avgiften betalas inte för fiskelov utan är en avgift av skattekaraktär. I detta sammanhang bör påpekas, att de talrika ändringar av lagen om fiske som gjorts under 1990-talet har lett till att intäkterna från fiskevårdsavgifterna kännbart har minskat. Då riks-

dagen i början av år 1997 godkände den nu gällande ändringen i lagen om fiske förutsatte riksdagen i sin kläm att lagen om fiske justeras så, att de medel från fiskevårdsavgifterna som i statsbudgeten anvisas för främjande av fiskerihushållningen inte minskar. Eftersom intäkterna från fiskevårdsavgifterna har minskat efter lagändringen finns det idag snarare ett tryck mot att vidta åtgärder för att öka intäkterna. Det gör att man knappast kan befria någon viss grupp av fiskare från nämnda betalningsskyldighet.

Systemet med länsvisa spöfiskeavgifter har varit i kraft sedan början av år 1997 och visat sig fungera bra. Antalet betalade årsavgifter har de senaste åren uppgått till omkring 73 000 avgifter/år och antalet veckoavgifter omkring 32 000 avgifter/år. Då riksdagen godkände ändringen av lagen om fiske (1045/1996) förutsatte den bland annat, att landsbygdsnäringsdistrikten (numera arbetskrafts- och näringslivscentralerna) och fiskeriforskningen inom Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet tillsammans utarbetar ett system för uppföljning, med vilket man i hela landet följer med hur systemet med länsvisa spöfiskekort fungerar i praktiken och hur det påverkar stammarna av rovfiskar, och att resultaten av uppföljningen årligen redovisas för riksdagens jord- och skogsbruksutskott. På basis av rapporterna kan vi sammanfattningsvis konstatera, att systemet med länsvisa spöfiskekort har blivit en etablerad praxis som är allmänt känd bland fiskarna. Sålunda finns det inget uttalat behov av att ändra det nuvarande systemet.

Helsingfors den 27 juni 2006

Jord- och skogsbruksminister Juha Korkeaoja